Uradni list
Evropske unije

SL
Serija L

2025/1988

3.10.2025

UREDBA KOMISIJE (EU) 2025/1988

z dne 2. oktobra 2025

o premembi Priloge XVII k Uredbi (ES) št. 1907/2006 Evropskega parlamenta in Sveta glede per- in polifluoroalkilnih snovi v gasilnih penah

(Besedilo velja za EGP)

EVROPSKA KOMISIJA JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije,

ob upoštevanju Uredbe (ES) št. 1907/2006 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. decembra 2006 o registraciji, evalvaciji, avtorizaciji in omejevanju kemikalij (REACH) ter o ustanovitvi Evropske agencije za kemikalije in o spremembi Direktive 1999/45/ES ter o razveljavitvi Uredbe Sveta (EGS) št. 793/93 in Uredbe Komisije (ES) št. 1488/94 ter Direktive Sveta 76/769/EGS in direktiv Komisije 91/155/EGS, 93/67/EGS, 93/105/ES in 2000/21/ES ([1]) ter zlasti člena 68(1) Uredbe,

ob upoštevanju naslednjega:

(1) Per- in polifluoroalkilne snovi (v nadaljnjem besedilu: PFAS) so družina tisočev sintetičnih kemikalij, ki se v Uniji pogosto uporabljajo, vključno v gasilnih penah. Organizacija za gospodarsko sodelovanje in razvoj (OECD) PFAS opredeljuje kot katero koli snov, ki vsebuje vsaj en popolnoma fluoriran metilni (CF_3) ali metilenski (CF_2) ogljikov atom (na katerega ni vezan atom H/Cl/Br/I) ([2]).

(2) Kriterij „zelo obstojna“ je določen v točki 1.2.1 Priloge XIII k Uredbi (ES) št. 1907/2006. PFAS močno presegajo kriterij, da bi se štele za zelo obstojne, in kažejo številne dodatne nevarne lastnosti. Večina jih je mobilnih v vodi, zato povzročajo onesnaženje podzemne vode, površinske vode in živih organizmov. To je še posebej zaskrbljujoče v primeru vpliva na vire pitne vode. Nekatere PFAS so domnevno rakotvorne, škodujejo otroku v razvoju in sprožijo učinke pri nizki koncentraciji v organih, kot so jetra ali imunski sistem. Obstajajo nekateri znaki, da so PFAS potencialni endokrini motilci. Vendar ni dovolj podatkov za ustrezno kvantitativno oceno učinkov večine PFAS na zdravje ljudi in okolje.

(3) Svet Evropske unije je leta 2019 pozval Komisijo, naj pripravi akcijski načrt za odpravo vseh nebistvenih uporab PFAS ([3]). Evropski parlament pa jo je leta 2020 pozval, naj določi stroge roke za zagotovitev hitre odprave vseh nebistvenih uporab PFAS ([4]). Komisija je v strategiji na področju kemikalij za trajnostnost ([5]) navedla, da je treba PFAS nameniti posebno pozornost, zato je predlagala celovit sklop ukrepov za obravnavo uporabe PFAS in kontaminacije z njimi.

(4) Morebitni vplivi onesnaževanja s PFAS na okolje in morebiti na zdravje ljudi so vzbudili pomisleke v različnih delih sveta. Avstralija, Japonska, Kanada, Kitajska, Koreja, Rusija in Združene države Amerike so sprejele pristope za zmanjšanje tveganja v zvezi s PFAS ([6]). Danska je že sprejela namenske ukrepe za prepoved uvoza, prodaje in uporabe koncentrata gasilne pene, ki vsebuje PFAS, na mestih za varjenje. Nacionalne omejitve bi lahko ovirale dobro delovanje notranjega trga, zato je na ravni Unije potrebna harmonizacija pravil o omejitvah glede gasilne pene, ki vsebuje PFAS.

([1]) UL L 396, 30.12.2006, str. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2006/1907/oj.
([2]) Poročilo OECD z dne 9. julija 2021, *Reconciling Terminology of the Universe of Per- and Polyfluoroalkyl Substances: Recommendations and Practical Guidance* (Usklajevanje terminologije per- in polifluoroalkilnih snovi: Priporočila in praktične smernice) (ENV/CBC/MONO(2021)25).
([3]) Sklepi Sveta – Snovanje strategije Unije za trajnostno politiko na področju kemikalij, 26. junij 2019, 10713/19.
([4]) Resolucija Evropskega parlamenta z dne 10. julija 2020 o trajnostni strategiji za kemikalije (2020/2531(RSP)).
([5]) Strategija na področju kemikalij za trajnostnost – Okolju brez strupov naproti (COM(2020) 667 final).
([6]) https://www.oecd.org/chemicalsafety/portal-perfluorinated-chemicals/riskreduction/.

(5) Ob upoštevanju pomislekov v zvezi z nadomestitvijo gasilnih pen, ki vsebujejo perfluorooktanojsko kislino (v nadaljnjem besedilu: PFOA), z drugimi penami, ki vsebujejo fluor, ter vse večje razpoložljivosti alternativ in zagotavljanja visoke ravni varovanja zdravja ljudi in okolja v Uniji je Komisija 17. julija 2020 v skladu s členom 69(1) Uredbe (ES) št. 1907/2006 Evropsko agencijo za kemikalije (v nadaljnjem besedilu: Agencija) pozvala, naj pripravi dokumentacijo, ki je v skladu z zahtevami iz Priloge XV k navedeni uredbi, z namenom morebitne omejitve PFAS v gasilnih penah ([7]).

(6) Agencija je 23. marca 2022 predložila dokumentacijo iz Priloge XV, ki je bila spremenjena in dokončana 13. januarja 2023 (v nadaljnjem besedilu: dokumentacija) ([8]). Iz dokumentacije izhaja, da približno 25 podjetij v Uniji letno proizvede približno 30 000 ton gasilnih pen. Kljub prejšnjim omejitvam za nekatere PFAS v gasilnih penah 18 000 ton (60 %) sedanje formulirane tonaže gasilnih pen vsebuje PFAS. Na podlagi ocene v dokumentaciji znašajo skupne letne emisije PFAS iz formulacij, usposabljanj in uporabe pri požarih približno 470 ton .

(7) Gasilne pene, ki vsebujejo PFAS, se uporabljajo za gašenje požarov, ki vključujejo vnetljive tekočine (v nadaljnjem besedilu: požari razreda B), v različnih sektorjih (npr. naftni/(petro)kemični sektor, občinske gasilske brigade, uporabe v pomorstvu, letališča, obrambni in prenosni gasilni aparati). Daleč največji sektor uporabe je naftna/(petro) kemična industrija, ki porabi 59 % letne tonaže gasilnih pen, ki vsebujejo PFAS, v Uniji. Gasilne pene, ki vsebujejo PFAS, se uporabljajo tako za usposabljanje kot za različne požarne incidente „v živo“, ki segajo od majhnih do obsežnih požarov. Če ne bo urejena, bo nadaljnja uporaba PFAS v gasilnih penah povzročila vse večjo kontaminacijo okolja, še naprejšnje okoljske emisije in nadaljnjo izpostavljenost ljudi.

(8) Agencija je ugotovila, da tveganja za zdravje ljudi in okolje zaradi uporabe PFAS v gasilnih penah v Uniji niso ustrezno nadzorovana in da je omejitev v skladu z Uredbo (ES) št. 1907/2006 najprimernejše sredstvo za obravnavanje ugotovljenih tveganj. Potrebno je ukrepanje na ravni Unije za obravnavanje tveganj, povezanih s PFAS v gasilnih penah, da se zagotovi usklajena visoka raven varovanja zdravja ljudi in okolja po vsej Uniji ter prosti pretok blaga v Uniji.

(9) V dokumentaciji je bilo ugotovljeno tudi, da zaradi zaupnosti proizvajalca večinoma ni znano, katere so konkretne PFAS, ki se trenutno uporabljajo v gasilnih penah. Deležniki iz industrije poročajo, da PFAS večinoma spadajo v kategorijo dolžine verige šestih ogljikovih atomov, ki so snovi, sorodne undekafluoroheksanojski kislini. Vendar so se v gasilnih penah uporabljale tudi snovi s krajšimi verižnimi strukturami, za uporabo v gasilnih penah v prihodnosti pa bi se teoretično lahko razvile nove, neregulirane PFAS. Zato je bilo v dokumentaciji ugotovljeno, da je omejitev, ki zajema celoten razred PFAS, ne glede na tržni status specifičnega PFAS, namesto PFAS ali podskupine PFAS, primerna za obravnavanje tveganj, ki jih bodo v prihodnosti predstavljale PFAS v gasilnih penah, vključno s tveganji zaradi t. i. „obžalovanja vredne zamenjave“.

(10) Agencija je v dokumentaciji preučila pet različnih možnosti omejitve in na koncu predlagala prepoved dajanja PFAS v gasilnih penah, vključno s formulacijo, v promet in njihovo uporabo, pri čemer je določila prehodna obdobja za posamezne sektorje. Po mnenju Agencije bi bilo treba po šestmesečnem prehodnem obdobju omejiti dajanje prenosnih gasilnih aparatov, ki vsebujejo PFAS, v promet, po 18-mesečnem prehodnem obdobju pa bi bilo treba omejiti uporabo gasilnih pen, ki vsebujejo PFAS, za usposabljanje in preizkušanje ter uporabo v občinskih gasilskih službah. Ocenjeno je bilo, da je za uporabo gasilnih pen, ki vsebujejo PFAS, na civilnih ladjah potrebno daljše triletno prehodno obdobje, za uporabo navedenih gasilnih pen v civilnem letalstvu, obrambi in prenosnih gasilnih aparatih pa petletno obdobje. Agencija je menila, da je prehodno obdobje desetih let upravičeno za uporabo gasilnih pen, ki vsebujejo PFAS, v organizacijah, ki jih zajema Direktiva 2012/18/EU Evropskega parlamenta in Sveta ([9]), vključno zlasti s požari v velikih rezervoarjih za shranjevanje pri atmosferskem tlaku in industrijami, ki se ukvarjajo s številnimi različnimi vnetljivimi tekočinami na istem mestu.

([7]) https://echa.europa.eu/documents/10162/17233/request_echa_pfas_fff_en.pdf/aa089887-bc27-e642-747e-b935809075cc?t=1601895611682.

([8]) https://echa.europa.eu/documents/10162/4524f49c-ae14-b01b-71d2-ac3fa916c4e9 in https://echa.europa.eu/documents/10162/8011247f-14bb-c77e-189e-4df733dd16b2.

([9]) Direktiva 2012/18/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 4. julija 2012 o obvladovanju nevarnosti večjih nesreč, v katere so vključene nevarne snovi, ki spreminja in nato razveljavlja Direktivo Sveta 96/82/ES (UL L 197, 24.7.2012, str. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2012/18/oj).

(11) V dokumentaciji je Agencija tudi predlagala določitev mejne koncentracije za PFAS v gasilnih penah pri 1 mg/L ([10]). Po mnenju Agencije bi ta omejitev preprečila vsakršno namerno uporabo PFAS v koncentratih gasilnih pen in večino emisij. Poleg tega Agencija meni, da bi se morala ta mejna koncentracija uporabljati tudi za opremo, ki se uporablja z gasilnimi penami, ki vsebujejo PFAS, saj je mogoče tako omejitev doseči z razmeroma preprostim postopkom čiščenja.

(12) Nazadnje, Agencija je predlagala obveznost za uporabnike gasilne pene (razen v prenosnih gasilnih aparatih), da pripravijo „načrte za ravnanje z gasilno peno, ki vsebuje PFAS“, in uporabijo ukrepe za obvladovanje tveganja na podlagi najboljše prakse, da bi lahko še naprej uporabljali pene, ki vsebujejo PFAS, v katerem koli veljavnem prehodnem obdobju.

(13) Odbor Agencije za oceno tveganja (v nadaljnjem besedilu: OOC) je 16. marca 2023 sprejel mnenje ([11]), v katerem je ugotovil, da je omejitev, ki jo je predlagala Agencija glede PFAS v gasilnih penah in kot jo je spremenil OOC, najprimernejši ukrep na ravni Unije za obravnavanje ugotovljenega tveganja z vidika učinkovitosti pri zmanjševanju tveganja, uporabnosti in možnosti spremljanja.

(14) OOC je podprl uporabo opredelitve OECD za PFAS za namene združevanja snovi v skupine. OOC je priznal, da je možno, da se opredelijo PFAS ali podskupine, ki zaradi svojih inherentnih lastnosti niso primerne za uporabo v gasilnih penah, vendar je menil, da izključitev opredeljenih PFAS ali podskupin, ki verjetno ne bodo uporabljene, ni zagotovljena. Če nekatere PFAS niso primerne, ta omejitev nanje ne vpliva in prizadevanja, potrebna za opredelitev takih skupin in snovi, ne bi bila upravičena. Poleg tega se z izključitvijo podskupin lahko nenamerno izključijo PFAS, za katere se lahko ugotovi primernost v prihodnosti, vendar imajo podobne nevarne lastnosti. OOC je menil, da je velika obstojnost PFAS v kombinaciji z drugimi nevarnostmi razlog za precejšnjo zaskrbljenost. OOC je menil, da so ocene Agencije glede okoljskih emisij PFAS zaradi uporabe gasilnih pen, ki vsebujejo PFAS, zanesljive in se strinjal, da bi bilo treba izpuste uporabljati kot približek za tveganje in jih čim bolj zmanjšati.

(15) OOC se je strinjal, da je omejitev na ravni Unije v skladu z Uredbo (ES) št. 1907/2006 za PFAS kot skupino najprimernejši ukrep za zmanjšanje tveganj zaradi PFAS v gasilnih penah. Prav tako se je strinjal, da bi morala omejitev obravnavati tveganja zaradi dajanja v promet in uporabe PFAS, vključno s formulacijo, pri vseh vrstah uporabe gasilnih pen, saj prispevajo k okoljskim emisijam. Navedeni izpusti pomenijo tveganje za ljudi in okolje, ki pa se povečuje s stalno uporabo zaradi obstojnosti PFAS in posledičnega povečanja okoljskih zalog skozi čas. Kljub več kot desetletnim regulativnim prizadevanjem OOC meni, da zdajšnji ukrepi za obvladovanje tveganja in operativni pogoji tveganja ne obravnavajo v zadostni meri.

(16) OOC je podprl predlog, da se od upravljavcev zahteva, da pripravijo načrte upravljanja za posamezno mesto. OOC se je strinjal tudi s pogoji o ustreznem odstranjevanju, obdelavi in označevanju zbranih odpadkov, ki vsebujejo PFAS. Poleg tega je navedel, da je treba zagotoviti, da se odpadki, nastali pri čiščenju protipožarne opreme, ustrezno obdelajo, in da se biološko čiščenje odpadnih voda ne šteje za ustrezno obdelavo. OOC je pripomnil, da je biološko čiščenje odpadnih voda najpogostejša metoda odstranjevanja za zbrano odtekajočo vodo, ki vsebuje gasilne pene, vendar je obdelava omejeno učinkovita pri odstranjevanju PFAS, poleg tega pa je lahko pomemben vir PFAS tudi odstranjevanje odpadnega blata. OOC je navedel, da bi morala biti temperatura pri sežigu ali sosežigu odpadkov, ki vsebujejo PFAS, nad 1 100 °C. Ugotovil pa je tudi, da se lahko v prihodnosti razvijejo dodatne tehnike odstranjevanja, zato ni predlagal dodatne opredelitve ustrezne obdelave, ki bi presegala pogoje, predlagane v dokumentaciji.

([10]) Ustreza 1 ppm, 1 000 ppb ali 0,0001 % (m/v).
([11]) https://echa.europa.eu/documents/10162/897b2ca5-e15b-e6c5-a2ef-c7af4f1110a1.

(17) Odbor Agencije za socialno-ekonomsko analizo (v nadaljnjem besedilu: OSEA) je 7. junija 2023 sprejel mnenje ([12]). OSEA je ugotovil, da je omejitev, ki jo je za PFAS v gasilnih penah predlagala Agencija, najprimernejši ukrep na ravni Unije za obravnavanje ugotovljenih tveganj, ob upoštevanju socialno-ekonomskih koristi in stroškov PFAS, če se pred koncem prehodnega obdobja, predlaganega za dajanje v promet in uporabo v organizacijah, zajetih v Direktivi 2012/18/EU, opravi pregled razpoložljivosti alternativ v takih organizacijah. Poleg tega je OSEA priporočil vključitev obveznosti pregleda napredka pri nadomeščanju uporabe gasilnih pen, ki vsebujejo PFAS, na naftnih in plinskih objektih na morju pred koncem prehodnega obdobja za navedeno uporabo.

(18) OSEA je ugotovil, da kljub nekaterim negotovostim socialno-ekonomski stroški predlagane omejitve, ocenjeni na približno 7 milijard EUR v obdobju tridesetih let, pravilno odražajo obseg. OSEA se je strinjal z Agencijo, da so koristi predlagane omejitve preprečene okoljske emisije, ki jih je Agencija ocenila na približno 13 200 ton v tridesetih letih, če bi se izvajali ukrepi za obvladovanje tveganja, ki jih je predlagala Agencija. OSEA je opozoril, da je osrednja vrednost razmerja stroškovne učinkovitosti približno 500 EUR na kilogram preprečenih emisij znotraj nedavnih omejitev za obstojne kemikalije. OSEA je tudi ugotovil, da je imela vključitev ukrepov za obvladovanje tveganja za usposabljanje in požare omejen vpliv na razmerje stroškovne učinkovitosti predlagane omejitve, zato je menil, da so navedeni ukrepi upravičeni. OSEA je tudi menil, da bi omejitev lahko imela druge pozitivne učinke, kot so preprečeni stroški okoljske sanacije in spodbujanje zgodnejših inovacij na področju alternativ PFAS, kar bi povečalo konkurenčnost evropske kemijske industrije, ter nekatere negotove ali morebitne negativne učinke, na primer na emisije toplogrednih plinov in neustrezno gašenje požara, če alternative ne bi delovale enako dobro kot pene, ki vsebujejo PFAS.

(19) OSEA je sklenil, da so na voljo tehnično in ekonomsko izvedljive alternativne gasilne pene, ki ne temeljijo na fluoru in se lahko uporabljajo v večini, vendar ne v vseh sektorjih ali uporabah do konca prehodnih obdobij, ki jih predlaga Agencija. OSEA je zlasti menil, da razpoložljivost primernih alternativ še ni bila v celoti dokazana za uporabo v organizacijah, zajetih v Direktivi 2012/18/EU, ter za naftne in plinske objekte na morju. Da bi zagotovili popoln razvoj, preizkušanje in sprejetje ustreznih alternativ, je priporočil daljša prehodna obdobja od tistih, ki jih je predlagala Agencija, za dajanje v promet prenosnih gasilnih aparatov, ki razpršujejo peno, odporno proti alkoholu, za uporabo v pomorskem sektorju ter za uporabo na naftnih in plinskih objektih na morju. Za uporabo prenosnih gasilnih aparatov je priporočil prehodno obdobje do 31. decembra 2030 in ne petletno prehodno obdobje, kot je predlagala Agencija.

(20) OSEA je opozoril na dodatni pogoj, ki ga priporoča OOC in ki zahteva najnižjo temperaturo sežiganja 1 100 °C. Vendar OSEA mogel določiti stroškov, povezanih s tem priporočilom, kar vnaša dodaten element negotovosti v oceno.

(21) Med postopkom za omejitev je bil za mnenje zaprošen forum Agencije za izmenjavo informacij o izvrševanju iz člena 76(1), točka (f), Uredbe (ES) št. 1907/2006 (v nadaljnjem besedilu: forum) in njegovo mnenje je bilo upoštevano.

(22) Agencija je Komisiji 31. avgusta 2023 predložila mnenji OOC in OSEA.

(23) Komisija ob upoštevanju dokumentacije ter mnenj OOC in SEAC meni, da dajanje v promet in uporaba PFAS v gasilnih penah predstavljata nesprejemljivo tveganje za zdravje ljudi in okolje, ki ga je treba obravnavati na ravni Unije.

(24) Zato Komisija meni, da je omejitev dajanja v promet in uporabe PFAS v gasilnih penah, kot je določena v tej uredbi, najprimernejši ukrep na ravni Unije za obravnavanje ugotovljenega tveganja, ob upoštevanju njegovega socialno-ekonomskega učinka in razpoložljivosti alternativ.

([12]) https://echa.europa.eu/documents/10162/897b2ca5-e15b-e6c5-a2ef-c7af4f1110a1.

(25) Komisija meni, da je široko področje uporabe omejitve, ki zajema vse PFAS, kot jih je opredelila OECD, ustrezno glede na pomisleke iz dokumentacije, ki sta jih potrdila OOC in OSEA. Glavna skrb je obstojnost vseh PFAS, vključno z njihovimi razgradnimi produkti, zaradi česar se povečujejo koncentracije v okolju. Številne PFAS so zelo mobilne v okolju, študije pa so pokazale vrsto drugih nevarnosti PFAS, ki so pogosto odvisne od njihove posebne strukture. Komisija ugotavlja, da natančne identitete tistih PFAS, ki se trenutno uporabljajo v gasilnih penah, večinoma niso znane zaradi poslovne zaupnosti proizvajalcev in da je potrebna široka omejitev, da se prepreči obžalovanja vredna nadomestitev različnih posameznih PFAS, ki izpolnjujejo merilo „zelo obstojna“ snov iz točke 1.2.1 Priloge XIII k Uredbi (ES) št. 1907/2006 in zato povzročajo onesnaženje podtalnice, površinske vode in živih organizmov.

(26) Komisija meni, da ni jasno, ali se lahko nekatere podskupine PFAS uporabljajo v gasilnih penah in s tem predstavljajo tveganje za zdravje ljudi in okolje. Vendar Komisija ob upoštevanju zaveze Unije o postopnem opuščanju PFAS, kjer je to mogoče in kot je navedeno zgoraj, meni, da je široko kemijsko področje uporabe omejitve upravičeno za zagotovitev identifikacije snovi, ki spadajo na področje uporabe te omejitve, pri čemer se prepreči nenamerna izključitev PFAS, za katere se lahko v prihodnje ugotovi primernost za uporabo v gasilnih penah , in zagotovi praktična izvedljivost omejitve.

(27) Komisija se strinja z mejno koncentracijo, kot sta jo predlagala OOC in OSEA, tj. koncentracijo 1 mg/l za vsoto vseh PFAS. Komisija meni, da bi bilo treba zaradi pravne varnosti ter da se olajšata skladnost in izvrševanje te omejitve, v tej uredbi gasilno peno opredeliti kot vsakršno mešanico za gašenje požarov s peno ter različne vrste mešanic gasilnih pen v različnih fazah vrednostne verige in uporabe, vključno s koncentratom gasilne pene, za katerega je potrebno redčenje z vodo za nastanek raztopine gasilne pene, raztopino gasilne pene in gasilno peno, ki je med uporabo mešana z zrakom. Čeprav je razpoložljivost analitskih metod za vsako posamezno PFAS omejena, se lahko metode merjenja skupnega fluora uporabijo za dokazovanje skladnosti z omejitvijo v skladu z nasveti foruma. Komisija meni, da je omejitev izvršljiva, kar je podkrepljeno zlasti s kombinacijo razpoložljivosti metod merjenja celotnega fluora in zahtev glede označevanja.

(28) Komisija ugotavlja, da je izvajanje omejitve za posebne skupine PFAS v gasilnih penah v skladu z Uredbo (EU) 2019/1021 Evropskega parlamenta in Sveta ([13]) pokazalo, da lahko tudi po čiščenju v skladu z najboljšimi razpoložljivimi tehnikami ostanki PFAS ostanejo v opremi in so lahko prisotni v novo vgrajenih gasilnih penah brez fluora. Glede na to Komisija priznava, da lahko določitev mejne koncentracije PFAS pri 1 mg/l, kot priporoča Agencija, privede do zamenjave kakršne koli opreme gasilne pene, ki se je prej uporabljala z gasilnimi penami, ki vsebujejo PFAS. Zato Komisija meni, da je primerno določiti omejitev pri 50 mg/l za vsoto vseh PFAS v gasilnih penah, ki izvirajo iz take opreme. Ta mejna koncentracija bi se morala uporabljati samo za gasilne pene brez fluora, ki so po čiščenju na novo vgrajene v opremo. Glede na razvoj merjenja povratnega učinka in razvijajoče se metode čiščenja opreme bi morala Komisija to odstopanje pregledati v petih letih od začetka veljavnosti te uredbe. Odstopanje se ne bi smelo uporabljati za prenosne gasilne aparate, saj se pričakuje, da bodo postopoma v celoti nadomeščeni. Če se gasilni aparati ponovno uporabijo, bi se morala splošna mejna koncentracija 1 mg/l uporabljati za vse gasilne pene, ki se sprostijo iz gasilnega aparata.

(29) Nekatere podskupine PFAS ali nekatere njihove uporabe bi bilo treba izključiti iz prepovedi dajanja v promet in uporabe te omejitve, saj zanje že veljajo omejitve ali prepovedi v Uniji. Perfluorooktansulfonsko kislino (PFOS), njene soli in njej sorodne spojine, perfluorooktanojsko kislino (PFOA), njene soli in njej sorodne spojine ter perfluoroheksansulfonsko kislino (PFHxS), njene soli in njej sorodne spojine, za katere veljajo prepovedi iz Priloge I k Uredbi (EU) 2019/1021, bi bilo treba izključiti iz prepovedi dajanja v promet in uporabe. Perfluorokarboksilne kisline z dolžino verige od devet do 14 ogljikovih atomov (C9-C14 PFCA) so zajete v obstoječi omejitvi iz

([13]) Uredba (EU) 2019/1021 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. junija 2019 o obstojnih organskih onesnaževalih (UL L 169, 25.6.2019, str. 45, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2019/1021/oj).

vnosa 68 Priloge XVII k Uredbi (ES) št. 1907/2006 in bi jih bilo treba izključiti iz omejitve dajanja v promet in uporabe. Iz omejitve dajanja v promet in uporabo bi bilo treba izključiti tudi uporabe undekafluoroheksanojske kisline (PFHxA), njenih soli in PFHxA sorodnih snovi, omejene z odstavkoma 4 in 5 obstoječe omejitve iz vnosa 79 Priloge XVII k Uredbi (ES) št. 1907/2006. Količina PFAS iz navedenih podskupin PFAS, za katere se uporablja odstopanje, se za namene tega vnosa vključi v določitev koncentracije vsote vseh PFAS. Ukrepi za obvladovanje tveganja iz odstavkov 7 do 10, uvedeni kot pogoj za uporabo te omejitve, bi se morali uporabljati za PFAS iz tistih podskupin, za katere je njihova uporaba v gasilnih penah še vedno dovoljena.

(30) Formulacija, predelava in shranjevanje gasilnih pen, ki vsebujejo PFAS, vključno s katero koli od navedenih uporab za proizvodnjo gasilnih pen v Uniji, ne glede na namembni kraj gasilnih pen, ali gre za Unijo ali tretje države, so zajete v opredelitvi „uporaba“ iz člena 3(24) Uredbe (ES) št. 1907/2006. Zato Komisija meni, da poleg omejitve uporabe PFAS v takih gasilnih penah, kot sta predlagala OOC in SEAC, ni treba določiti omejitve glede formulacije gasilnih pen, ki vsebujejo PFAS.

(31) Kar zadeva dajanje v promet in uporabo PFAS v gasilnih penah, Komisija meni, da je primerno splošno prehodno obdobje petih let. To je obdobje odložitve, ki ga podpirata OOC in SEAC za uporabo PFAS v gasilnih penah v splošni skupini vseh uporab in sektorjev, ki niso zajeti v bolj specifičnem časovno omejenem odstopanju, ki zajema več heterogenih mest in različne postopke nadomestitve. Tako obdobje odložitve podpira tudi OSEA za uporabo PFAS v gasilnih penah, ki se uporabljajo v civilnem letalstvu (vključno s civilnimi letališči), priporoča pa se tudi za ladje, vključno s tankerji, trajekti, vlačilci in drugimi komercialnimi plovili, ter za obrambo. Ker je treba dovoliti tudi dajanje v promet za dobavo za navedene uporabe, je ustrezno uporabiti enako prehodno obdobje za dajanje v promet in uporabo PFAS v gasilnih penah.

(32) Kar zadeva dajanje gasilnih pen, odpornih proti alkoholu, ki vsebujejo PFAS, v prenosnih gasilnih aparatih, v promet se Komisija strinja s prehodnim obdobjem 18 mesecev, ki ga priporoča OSEA. Za dajanje drugih prenosnih gasilnih aparatov v promet Komisija meni, da je prehodno obdobje 12 namesto šestih mesecev, kot priporočata OOC in OSEA, primerno, da se deležnikom zagotovi dovolj časa in zmogljivosti za pridobitev zahtevanega certificiranja v vseh državah članicah.

(33) Poleg tega Komisija meni, da je primerno dovoliti dajanje PFAS v gasilnih penah v promet po petletnem prehodnem obdobju izključno za namene dobave za uporabe, za katere po preteku tega roka še vedno velja odstopanje.

(34) Komisija se strinja s prehodnim obdobjem 18 mesecev od začetka veljavnosti za uporabo PFAS v gasilnih penah, ki se uporabljajo za usposabljanje in preizkušanje ter v javnih gasilskih službah ali zasebnih gasilskih službah, ki opravljajo funkcijo javne gasilske službe. Komisija se tudi strinja, da bi bilo treba javnim gasilskim službam v obdobju desetih let še naprej dovoljevati uporabo pen, ki vsebujejo PFAS, če morajo posredovati in gasiti industrijske požare v organizacijah, ki jih zajema Direktiva 2012/18/EU. Vendar bi bilo treba take pene in opremo uporabljati samo v ta namen.

(35) Poleg tega se Komisija strinja s prehodnim obdobjem do 31. decembra 2030 za uporabo PFAS v gasilnih penah za prenosne gasilne aparate, kot je predlagal OSEA, saj bi to omogočilo dovolj časa za zagotovitev, da lahko proizvodna zmogljivost za prenosne gasilne aparate, ki ne vsebujejo PFAS, zadosti vse večjemu povpraševanju po nadomestitvi obstoječih PFAS.

(36) Komisija se strinja s prehodnim obdobjem desetih let za uporabo PFAS v gasilnih penah, kot je predlagal OSEA, za organizacije, zajete v Direktivi 2012/18/EU, in za objekte naftne in plinske industrije na morju, kar omogoča dovolj časa za uspešno izvajanje alternativ, ki izpolnjujejo zahtevane standarde za zagotavljanje požarne varnosti na navedenih mestih. Izstrelitvene zmogljivosti za vesoljsko industrijo, ki spadajo med organizacije, zajete v Direktivi 2012/18/EU, bodo zato imele prehodno obdobje 10 let.

(37) Poleg tega je OSEA v zvezi z uporabo PFAS v gasilnih penah podprl petletno prehodno obdobje za ladje, vključno z vojaškimi ladjami. Kljub temu Komisija meni, da je treba v primerjavi s civilnimi ladjami upoštevati posebne obrambne zahteve vseh površinskih in podzemnih vojaških plovil, ne glede na njihovo dolžino in bruto tonažo, kar vpliva na tehnično izvedljivost izvajanja alternativ in posebnosti doktrine mornarice glede gašenja, ter zagotoviti interoperabilnost s tretjimi državami pri skupnih vojaških vajah, zaradi česar je potrebnega več časa. Poleg tega Komisija meni, da je za civilne ladje s gasilnimi penami, ki vsebujejo PFAS, ki so že nameščene na krovu, prehodno obdobje petih let prekratko glede na zahtevane sistemske spremembe pene, ki se lahko izvedejo le pri namestitvi v suhem doku. Zato Komisija meni, da je primerno določiti prehodno obdobje desetih let od začetka veljavnosti te uredbe za uporabo PFAS v gasilnih penah, ki se uporabljajo za vojaška plovila in civilne ladje z gasilnimi penami, ki vsebujejo PFAS, ki so že nameščene na krovu.

(38) Komisija bi morala pred koncem desetletnega prehodnega obdobja za navedene uporabe pregledati odstopanje za uporabe PFAS v gasilnih penah za organizacije, zajete v Direktivi 2012/18/EU, za naprave, ki spadajo v naftno in plinsko industrijo na morju, vojaška plovila in civilne ladje z gasilnimi penami, ki vsebujejo PFAS, ki so že nameščene na krovu, da bi spremljala napredek pri nadomeščanju za navedene uporabe.

(39) Da bi čim bolj zmanjšali vpliv okoljskih emisij zaradi uporab PFAS, dovoljenih na podlagi omejitve, Komisija meni, da je primerno, da se za uporabe PFAS v gasilnih penah v pet- in desetletnem prehodnem obdobju uvedejo ustrezni ukrepi za zmanjšanje vsakršnih izpustov PFAS v okolje na raven, ki je tehnično in praktično izvedljiva. Komisija meni, da je 12 mesecev ustrezen časovni okvir za izvedbo takih ukrepov s strani uporabnikov. Komisija se strinja, da bi morali navedeni ukrepi vključevati tudi zbiranje za ustrezno obdelavo zalog neuporabljenih gasilnih pen in odpadkov, ki vsebujejo PFAS, vključno z odpadno vodo, in ki izvirajo iz uporabe gasilnih pen in čiščenja opreme, kadar je to tehnično in praktično izvedljivo. Po mnenju OOC bi bilo treba za namene doseganja ustrezne obdelave izključiti biološko čiščenje, pri sežigu pa bi se morali odpadki, ki vsebujejo PFAS, sežigati pri temperaturi najmanj 1 100 °C. Komisija meni, da ustrezna obdelava zagotavlja, da se vsebovani PFAS uničijo ali nepovratno pretvorijo. Komisija se strinja z OOC, da bi bilo treba izključiti vsako neustrezno obliko obdelave, kot je biološko čiščenje odpadnih voda ali sežiganje odpadkov, ki vsebujejo PFAS, pri temperaturi pod 1 100 °C. Poleg tega se Komisija strinja s priporočilom OOC, da bi bilo treba gasilne pene, ki vsebujejo PFAS, uporabljati le proti požarom, ki vključujejo vnetljive tekočine (požari razreda B).

(40) Poleg tega Komisija meni, da je za zagotovitev sprejetja in dokumentiranja ustreznih ukrepov ter olajšanje izvrševanja primerno, da uporabniki gasilnih pen, ki vsebujejo PFAS, kot pogoj za uporabo v okviru te omejitve pripravijo načrt upravljanja, specifičen za kraj uporabe pene. Načrt upravljanja bi moral med drugim vključevati informacije o pogojih uporabe in količinah, zbiranju in ustrezni obdelavi, čiščenju, načrtih v primeru nenamernega uhajanja/razlitja in strategiji za nadomestitev gasilnih pen, ki vsebujejo PFAS, z gasilnimi penami brez fluora. Uporabniki bi morali imeti tak načrt upravljanja na voljo najmanj 15 let za inšpekcije pristojnih organov.

(41) Za namene zagotavljanja, da se z gasilnimi penami, ki vsebujejo PFAS, ustrezno ravna in da se olajša izvrševanje, se Komisija strinja s priporočilom Agencije, OOC in OSEA, da se označijo gasilne pene, ki se dajo v promet in vsebujejo PFAS v koncentracijah, ki so enake ali večje od 1 mg/l. Taka zahteva glede označevanja bi se morala uporabljati tudi za zalogo neuporabljenih gasilnih pen in odpadkov, ki vsebujejo PFAS, vključno z odpadnimi vodami, ki izhajajo iz uporabe gasilnih pen. Komisija meni, da je rok 12 mesecev primeren, da se uporabnikom omogoči dovolj časa za izpolnitev take obveznosti označevanja.

(42) Zato bi bilo treba Uredbo (EC) št. 1907/2006 ustrezno spremeniti.

(43) Ukrepi iz te uredbe so v skladu z mnenjem odbora, ustanovljenega v skladu s členom 133 Uredbe (ES) št. 1907/2006 –

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

Člen 1

Priloga XVII k Uredbi (ES) št. 1907/2006 se spremeni v skladu s Prilogo k tej uredbi.

Člen 2

Ta uredba začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Bruslju, 2. oktobra 2025

Za Komisijo
predsednica
Ursula VON DER LEYEN

PRILOGA

V Prilogi XVII k Uredbi (ES) št. 1907/2006 se doda naslednji vnos:

82.	Per- in polifluoroalkilne snovi (PFAS), opredeljene kot: katera koli snov, ki vsebuje vsaj eno popolnoma fluorirano metilno (CF_3) ali metilensko (CF_2) skupino (brez atomov H/Cl/Br/I).	1. Ne dajejo se v promet ali uporabljajo od 23. oktobra 2030 v gasilnih penah v koncentraciji, ki je enaka ali večja od 1 mg/L, za vsoto vseh PFAS. 2. Odstavek 1 se ne uporablja za: (a) perfluorooktansulfonsko kislino (PFOS), njene soli in njej sorodne spojine $C_8F_{17}SO_3X$, za perfluorooktanojsko kislino (PFOA), njene soli in njej sorodne spojine ter za perfluoroheksansulfonsko kislino (PFHxS), njene soli in njej sorodne spojine, zajete v Prilogi I k Uredbi (EU) 2019/1021; (b) linearne in razvejane perfluorokarboksilne kisline s formulo C_nF_{2n+1}-C(= O)OH, kadar je n = 8, 9, 10, 11, 12, ali 13 (C9-C14 PFCA), vključno z njihovimi solmi, v kakršni koli kombinaciji, omejene v vnosu 68; (c) Undekafluoroheksanojska kislina (PFHxA), njene soli in njej sorodne spojine, za omejene uporabe v vnosu 79. 3. Pri določanju koncentracije vsote vseh PFAS se vključijo snovi, za katere se uporablja odstopanje iz odstavka 2. 4. Z odstopanjem od odstavka 1 koncentracija PFAS v gasilnih penah brez fluora, ki izvirajo iz opreme, ki je bila očiščena v skladu z najboljšimi razpoložljivimi tehnikami, razen prenosnih gasilnih aparatov, ne presega 50 mg/l za vsoto vseh PFAS. Komisija to odstopanje pregleda najpozneje do 23. oktobra 2030. 5. Z odstopanjem od odstavka 1 se lahko PFAS dajo v promet v koncentraciji, ki je enaka ali večja od 1 mg/l, za vsoto vseh PFAS: (a) do 23. oktobra 2026 v gasilnih penah v prenosnih gasilnih aparatih; (b) do 23. aprila 2027 v gasilnih penah, odpornih proti alkoholu, v prenosnih gasilnih aparatih; (c) do 23. oktobra 2035 v gasilnih penah za: (i) organizacije, ki jih zajema Direktiva 2012/18/EU. To odstopanje ne velja za civilno letalstvo (vključno s civilnimi letališči); (ii) objekte naftne in plinske industrije na morju; (iii) vojaška plovila; (iv) civilne ladje z gasilno peno, nameščeno na krovu pred 23. oktobrom 2025.

	6. Z odstopanjem od odstavka 1 se lahko PFAS uporabljajo v gasilnih penah v koncentraciji, ki je enaka ali večja od 1 mg/l, za vsoto vseh PFAS: (a) do 23. aprila 2027 za: (i) usposabljanje in preizkušanje, razen funkcionalnega preizkušanja protipožarnih sistemov, pod pogojem, da so zajeti vsi izpusti; (ii) javne gasilske službe in zasebne gasilske službe, ki opravljajo funkcijo javne gasilske službe, razen kadar te službe posredujejo v industrijskih požarih v organizacijah, ki jih zajema Direktiva 2012/18/EU, ter kadar se pene in oprema uporabljajo samo za ta namen; (b) do 31. decembra 2030 v prenosnih gasilnih aparatih; (c) do 23. oktobra 2035 za primere iz odstavka 5, točka (c). Komisija pregleda odstopanja iz točke (c) pred koncem obdobja veljavnosti navedenega odstopanja. 7. Od 23. oktobra 2026 za uporabo PFAS v gasilnih penah v koncentraciji, ki je enaka ali večja od 1 mg/l za vsoto vseh PFAS v skladu z odstavkom 1 in odstavkom 6, točka (c), veljajo pogoji iz tega odstavka. Uporabnik: (a) zagotovi, da se gasilne pene uporabljajo samo za požare vnetljivih tekočin (požari razreda B); (b) zmanjša emisije v dele okolja ter zniža neposredno in posredno izpostavljenost ljudi gasilnim penam do najnižje ravni, ki jo je tehnično in praktično možno doseči; (c) zagotovi ločeno zbiranje zalog neuporabljenih gasilnih pen in odpadkov, ki vsebujejo PFAS, vključno z odpadno vodo, in izvirajo iz uporabe gasilnih pen, kadar je to tehnično in praktično izvedljivo, ter zagotovi ravnanje z njimi za ustrezno obdelavo na način, da se vsebina PFAS uniči ali nepovratno pretvori; (d) pripravi „načrt za ravnanje z gasilnimi penami, ki vsebujejo PFAS“, ki je specifičen za kraj uporabe gasilnih pen, ki vsebujejo PFAS, in ki vključuje: (i) podrobnosti o pogojih uporabe in količinah gasilnih pen na kraju samem, pri čemer se dokumentira, kako so izpolnjeni pogoji iz točke (b); (ii) informacije o zbiranju in ustrezni obdelavi v skladu s točko (c); (iii) podrobnosti o vrsti in metodah čiščenja ter vzdrževanja opreme;

	(iv) načrte, ki jih je treba izvesti v primeru nenamernega uhajanja/razlitja gasilne pene, po potrebi vključno z dokumentacijo o nadaljnjih ukrepih; (v) strategijo za nadomestitev gasilnih pen, ki vsebujejo PFAS, z gasilnimi penami brez fluora. Načrt ravnanja se vsako leto pregleda in je na voljo pristojnim organom najmanj 15 let za pregled na zahtevo.
	8. Od 23. oktobra 2026 se gasilne pene, ki se dajo v promet in v katerih je koncentracija vseh PFAS skupaj enaka ali večja od 1 mg/l, razen prenosnih gasilnih aparatov, označijo v skladu z odstavkom 10. Razen če zadevna država članica določi drugače, se oznaka napiše v uradnem jeziku države članice, v kateri se gasilna pena daje v promet.
	9. Od 23. oktobra 2026 uporabniki gasilne pene, ki vsebuje PFAS, zagotovijo, da je zaloga neuporabljenih gasilnih pen in odpadkov, ki vsebujejo PFAS, vključno z odpadnimi vodami, ki izvirajo iz uporabe gasilnih pen, označena v skladu z odstavkom 10, kadar je koncentracija vsote vseh PFAS enaka ali večja od 1 mg/L. Razen če zadevna država članica določi drugače, se oznaka napiše v uradnem jeziku države članice, v kateri je bila ustvarjena in bo obdelana zaloga neuporabljenih gasilnih pen in odpadkov, ki vsebujejo PFAS, vključno z odpadnimi vodami, ki izvirajo iz uporabe gasilne pene.
	10. Za namene odstavkov 8 in 9 označevanje vključuje naslednje besedilo: „OPOZORILO: *vsebuje per- in polifluoroalkilne snovi (PFAS) s koncentracijo, ki je enaka ali večja od 1 mg/l za vsoto vseh PFAS*“. Ta informacija je vidno, berljivo in neizbrisno označena.
	11. Za namene tega vnosa se uporabljajo naslednje opredelitve pojmov: (a) ‚prenosni gasilni aparat‘ pomeni gasilni aparat, ki je zasnovan za nošenje in ročno upravljanje in katerega masa v stanju delovanja ne presega 20 kg, v skladu s standardom EN3-7; mobilni gasilni aparat s prostornino največ 150 litrov v skladu s standardom EN-1866, in gasilni aparat z razprševanjem v skladu s standardom EN-16856; (b) ‚gasilna pena‘ pomeni vsako mešanico za gašenje požarov s peno in med drugim vključuje koncentrate pene za gašenje požarov in raztopine za nastanek pene za gašenje požarov“; (c) ‚zaloga neuporabljene gasilne pene‘ pomeni gasilno peno, ki še ni bila uporabljena za gašenje požarov.“